

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

Sikkerhedsdatabladet i 16 punkter er udarbejdet af dansk miljørådgivende konsulentfirma, der har foretaget toksikologisk vurdering af alle indholdsstoffer.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:****FIXATIV**

UFI: K6J0-N09G-000Q-4Y45

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Til hobby brug.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Schjerning Farver A/S

Østerallé 21

Tel: +45 86 34 22 11

DK- 8400 Ebeltoft

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): jb@schjerning.dk

1.4. Nødtelefon:

+45 82 12 12 12 (Giftlinjen – døgnåben alle dage)

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Yderst brandfarlig spray med langtidseffekter.

CLP (1272/2008): Aerosol 1;H222 H229

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

2.2. Mærkningselementer:

FARE

H222: Yderst brandfarlig aerosol.

H229: Beholder under tryk. Kan sprænges ved opvarmning.

P102: Opbevares utilgængeligt for børn.

P210: Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.

P211: Spray ikke mod åben ild eller andre antændelseskilder.

P251: Må ikke punkteres eller brændes, heller ikke efter brug.

P410+P412: Beskyttes mod sollys. Må ikke udsættes for en temperatur, som overstiger 50°C

P501: Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

Hormonforstyrrende egenskaber: Indholdsstofferne betragtes ikke som hormonforstyrrende iht. kriterierne i forordning 2017/2100 eller forordning 2018/605.

PUNKT 3: S sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:**

% w/w	Stofnavn	CAS-nr.	EF-nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Stofklassificering	SCL, M-faktor, ATE	Note
30-60	Ethanol	64-17-5	200-578-6	603-002-00-5	-	Flam. Liq. 2;H225	-	1
20-50	Dimethylether	115-10-6	204-065-8	603-019-00-8	-	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas	-	1
< 5	Propan-2-ol	67-63-0	200-661-7	603-117-00-0	-	Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336	-	1

1: Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.
- Hud: Fjern forurenede tøj. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved fortsat irritation: Søg læge.
- Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge.
- Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Holdes under opsyn. **Fremkald ikke opkastning.** Indtræffer opkastning holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Ved ubehag: Søg læge.
- Forbrænding: Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen ikke fastbrændt tøj fra det forbrændte område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge har overtaget behandlingen

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Lettere irritation af hud og øjne. Virker affedtende på huden. Organiske opløsningsmidler kan ved hyppig eller gentagen indånding af selv små mængder give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle - spreder branden), skum, pulver eller kulsyre

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes meget giftige gasser: Primært carbonoxider. Aerosolbeholdere kan eksplodere ved brand.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt. Brug trykluftmaske ved kraftig røgdudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Fjern antændelseskilder. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsamles og håndteres som kemikalieaffald. Opsamles i egnede beholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvielse til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af dampe og spraytåger. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Skift straks forurenede tøj. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til nødbruser. Må aldrig anvendes i nærheden af ild, gnister eller varme overflader. Rygning forbudt.

Såfremt arbejdsprocessen er klassificeret iht. At/Beredskabsstyrelsen bestemmelser, skal elektriske installationer m.v.

overholde Sikkerhedsstyrelsens bestemmelser. Normalt anses brand og eksplosionsfare for effektivt forebygget, når dampkoncentrationen er under 25 % af nedre eksplosionsgrænse. God praksis er højst 10 % af nedre eksplosionsgrænse.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

I veltillukket originalbeholder på et køligt og velventileret sted, beskyttet mod sollys. Må ikke udsættes for temperaturer over 50°C.

Brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag. Aerosolbeholdere skal opbevares forsvarligt, så de er til mindst mulig fare for omgivelserne, ikke udsættes for beskadigelse eller anden overlast og let kan fjernes ved brand.

Brandfareklasse: I-1 (Flammepunkt <23°C, ej blandbar med vand). 1 oplagsenhed = 1 liter.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

AT-grænseværdi (bek. 202 af 21.02.2023):

	8-timers grænseværdi	Kortidsgrænseværdi	Anm.
Ethanol	1000 ppm = 1900 mg/m ³	2000 ppm = 3800 mg/m ³	-
Dimethylether	1000 ppm = 1920 mg/m ³	2000 ppm = 3840 mg/m ³	E
Propan-2-ol	200 ppm = 490 mg/m ³	400 ppm = 980 mg/m ³	-

E: Optaget på EU's grænseværdiliste.

DNEL/PNEC: Ingen CSR påkrævet.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske (EN 140) med gasfilter type Ax (brunt – organiske dampe). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelseshandsker (EN374) af nitril- eller butylgummi. Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstiden, så det må anbefales at udskifte handsken ved spild på denne.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN166) ved risiko for sprøjt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Fysisk form:	Væske (aerosol)
Farve:	Klar
Lugt:	Karakteristisk
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	>35
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant for væske
Øvre og nedre eksplosionsgrænse (vol-%):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	>0
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Nedbrydningstemperatur (°C):	Ikke relevant
pH:	Ikke bestemt
Kinematisk viskositet (mm ² /s ved 40°C):	Ikke bestemt
Opløselighed (mg/l):	Uopløselig i vand
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke relevant – blanding (se punkt 12)
Damptryk (hPa, 20°C):	593 (dimethylether)
Massefylde og/eller relativ massefylde (g/cm ³ , 20°C):	< 1
Relativ dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt
Partikelegenskaber:	Ikke relevant for væsker
9.2. Andre oplysninger:	Ingen relevante.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige oplysninger.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet. Dampene kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød.

Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning. Beholderen må ikke punkteres. Undgå direkte sollys og temperaturer over 50°C.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Stærke oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008:

Akut toksicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Hudætsning/-irritation:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Respiratorisk- eller hudsensibilisering:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Kimcellemutagenicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Carcinogenicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Reproduktionstoksicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Enkel STOT-eksponering:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Aspirationsfare:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet: Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 125 mg/l/4h (Ethanol)	Ikke oplyst	IUCLID
	LC ₅₀ (rotte) = 46,5 mg/L/4h (Propan-2-ol)	OECD 404	IUCLID
	LC ₅₀ (inhalation, rotte) = 309 mg/l/4h (Dimethylether)	Ikke oplyst	ECHA
Dermal	LD _{Lo} (kanin) = 20000 mg/kg (Ethanol)	Ikke oplyst	IUCLID
	LD ₅₀ (kanin) = 12800 mg/kg (Propan-2-ol)	Ikke oplyst	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 1780 mg/kg (Ethanol)	OECD 401	IUCLID
	LD ₅₀ (rotte) = 4570 mg/kg (Propan-2-ol)	Ikke oplyst	IUCLID
Ætsning/irritation:	Ingen hudirritation, kanin (Ethanol)	OECD 404	IUCLID
	Ingen til moderat øjenirritation, kanin (Ethanol)	OECD 405	IUCLID
	Øjenirritation, kanin (Propan-2-ol)	OECD 405	ECHA
Sensibilisering:	Ikke sensibiliserende, hud, marsvin (Ethanol)	GPMT	IUCLID
	Ikke sensibiliserende, marsvin (Propan-2-ol)	OECD 406	ECHA
CMR:	Data for mutagen effekt er ikke entydig (Ethanol)	Diverse	IUCLID
	Ingen mutagene effekter. (Propan-2-ol)	OECD 476	ECHA
	Ingen carcinogene effekter (Propan-2-ol)	OECD 451	ECHA
	Ingen reproduktionsskadelige effekter (Propan-2-ol)	Ikke oplyst	IUCLID

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger og mavetarmkanal.

Symptomer:

Indånding:	Indånding af dampe og aerosoltåger kan give irritation i luftvejene og medføre utilpashed, kvalme, omtågethed, beruselse, hovedpine og evt. bevidstløshed.
Hud:	Kan medføre irritation med rødme. Virker affedtende.
Øjne:	Irritation med rødme og svie.
Indtagelse:	Irritation af slimhinderne i mund og mavetarmkanal. Store mængder kan medføre symptomer, som nævnt under "Indånding".
Kroniske virkninger:	Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader). Langvarig eller gentagen hudkontakt kan pga. udtørringen medføre eksem og betændelse.

11.2. Oplysninger om andre farer:

Ingen kendte

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = 15300 mg/l (Ethanol)	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
	LC50 (Rasbora heteromorpha, 96h) = 4200 mg/l (Propan-2-ol)	Ikke oplyst	ECHA
	LC50 (Poecilia reticulata, 96h) = >4100 mg/l (Dimethylether)	Ikke oplyst	ECHA
Krebsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 9268 - 14221 mg/l (Ethanol)	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
	LC50 (Daphnia magna, 48h) = >10000 mg/l (Propan-2-ol)	OECD 201	ECHA
	EC50 (Daphnia magna, 48h) 4400 mg/l (Dimethylether)	NEN6501 (FW)	ECHA
Alger	EC50 (Scenedesmus subspicatus, 72h) >1000 mg/l (Propan-2-ol)	OECD 201	ECHA

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Ethanol, propan-2-ol og dimethylether er hurtig biologisk nedbrydelige.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Ethanol og propan-2-ol: Log K_{ow} < 1 - Ingen signifikant bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Ethanol og propan-2-ol: K_{oc} ≤ 10 – Meget stor mobilitet i jordmiljøer forventes.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Stoffet er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 12: Miljøoplysninger (fortsat)

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber:

Ingen kendte.

12.7. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikaliegruppe:

EAK-kode:

Z 16 05 04 (aerosolbeholdere)

H 15 02 02 (papir forurenet med blandingen)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer eller ID-nummer: 1950

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): AEROSOLER

14.3. Transportfareklasse(r): 2

14.4. Emballagegruppe: 5F (ADR/RID)

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR påkrævet.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

H220: Yderst brandfarlig gas.

H222: Yderst brandfarlig aerosol.

H229: Beholder under tryk. Kan sprænges ved opvarmning.

H280: Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H336: Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

Forkortelser:

AT = Arbejdstilsynet

ATE = Acute Toxicity Estimates

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet.

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

SW = Salt Water (saltvand)

SCL = Specific Concentration limits

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

EPA Ecotox = Environmental Protection Agency

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances

PUNKT 16: Andre oplysninger (fortsat)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Blandingen må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Ændringer siden forudgående version:

Revision af formatet i henhold til Forordning 2020/878 – punkt 3, 8, 9 & 11.

Udarbejdet af: Alttox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / PW – Kvalitetskontrol PH